

IRSKO PLÁNUJE POKROK V EFC

ITS International Listopad/prosinec 2004 strana 49-50

Nejzápadnější členský stát EU progresivně investuje do moderních technologií zpoplatnění užívání pozemních komunikací

Implementace EFC (elektronického vybírání poplatků) v Irské republice se posunula o další krok vpřed. Ředitelství silnic a dálnic (NRA – **N**ational **R**oads **A**uthority), který je zodpovědný za státní dálniční síť, nedávno vybral francouzského dodavatele systému elektronického vybírání mýtného Ascom pro instalaci tohoto systému na novém tunelu Dublin Port Tunnel, jehož otevření se předpokládá v roce 2005, přičemž hodnota zakázky činí 2 miliony Euro (2,5 milionů USD). (Tato společnost instalovala již v roce 2001 systémy vybírání mýtného v hlavním městě Irsku na mýtnicích East-Link a West-Link Bridge.

Tunel dlouhý 5,6 km poskytne rychlý přístup z přístavu Port of Dublin na státní dálnici M1 (a odtud na městský okruh M50 Dublin Orbital), a zmírní dopravní kongesce, které v současné době způsobují těžká nákladní vozidla v severních částech Dublinu. Nový systém bude centrálně spravovat 12 jízdních pruhů přístupných manuálně nebo elektronicky (EFC), pomocí předplatitelských účtů.

Vedle monitorování a kontrolování zařízení EFC, budou jednotlivé subsystémy zahrnovat kontrolu prostřednictvím uzavřeného televizního okruhu a kontrolu zpoplatněných úseků pomocí videozáznamů, komunikaci s externími systémy, nouzová hlášení systému a kontrolu nouzové objízdné trasy.

FINANCOVÁNÍ

Otázce financování zavádění systémů EFC se přikládá v Irské republice stále větší význam. Z Národního rozvojového plánu (National Development Plan – NDP) na léta 2000-2006 vyplývá skutečnost, že za účelem modernizace dopravní infrastruktury v zemi je nezbytné využít pro financování model veřejně soukromých partnerství (PPP), který umožní koncesionářům získat zpět náklady na vybudování systému a následné provozní náklady ve formě výnosů z mýtného (vedle veřejných podpor, tam, kde to bude nezbytné).

Irská vláda si stanovila ve svém současném rozvojovém plánu dálnic cíl zajistit 1,27 miliardy Euro (1,62 miliardy USD) soukromého kapitálu. Stanovila celkem 11 projektů s minimální délkou kontraktu 30 let, u kterých předpokládá získat soukromé finance ve výši minimálně 890 milionů Euro.

V současné době existují v Irské republice tři zpoplatněné trasy:

- East-Link Bridge přes řeku Liffey v Dublinu, otevřený v roce 1984;
- West-Link Bridge přes řeku Liffey, otevřený v roce 1990 a rozšířený (jako jeden z 11 určených PPP projektů) paralelním křížením v roce 2003. (Představuje klíčové spojení a současně jediné stanoviště pro vybírání mýtného na trase M50 k dublinskému letišti); a
- North-Link u obchvatu Drogheda na dálnici M1 spojující Irskou republiku se Severním Irskem, který byl otevřen v červnu 2003.

Všechna stanoviště nabízejí možnost platby prostřednictvím systému Easy Pass – prvního svého druhu v Irské republice – který používá transpondéry dodávané firmami Kapsch a CS Route. Systém Easy Pass, který byl zprovozněn v roce 2001, je založen na bázi mikrovlnné komunikace DSRC modulu, a byl vyvinut soukromou společností National Toll Roads (NTR), která provozuje East-Link a West-Link (v prvním případě na základě partnerství se společností City of Dublin Corporation a ve druhém případě v partnerství s NRA – NRA vytvořil sám stanoviště North-Link, ale následně jej zahrnul do smlouvy o PPP, kterou uzavřel s NTR v únoru 2004. Na základě tohoto kontraktu bude v roce 2005 vybudován vyhrazený expresní jízdní pruh EFC).

SPECIFIKACE

V souladu se svou strategií bude NRA požadovat po provozovatelích všech dálnic budovaných na základě smluv o veřejně soukromých partnerstvích, aby umožnili uživatelům výběr mezi platbou mýtného v hotovosti nebo elektronicky.

Pro druhou variantu bude platit následující:

- Bude se povinně budovat na všech nově zřizovaných stanovištích;
- Bude zřízen jeden expresní jízdní pruh pro automobily a lehká vozidla v obou směrech (s prostorem pro případné rozšíření na dva jízdní pruhy);
- Celonárodní komerční interoperabilita umožní fungování systému, který umožní bez ohledu na to, kdo příslušný systém vybírání mýtného provozuje, uhradit příslušný poplatek pomocí elektronických zařízení jednotným způsobem; a
- Příslušné PPP smlouvy budou počítat s variantními řešeními, která umožní flexibilitu budoucího vývoje (tj. odstranění bariér z vyhrazených EFC úseků, za předpokladu dostupnosti adekvátních kontrolních opatření).

Za účelem zajištění specifikované interoperability zřizuje NRA „agenta pro výměnu informací“, který bude po dobu pěti let shromažďovat, zpracovávat a rozšiřovat důležitá data od jednotlivých provozovatelů a mezi nimi.

Technická specifikace NRA stanoví že:

- Všechny expresní EFC jízdní pruhy umožní nerušený průjezd vozidla s platným transpondérem rychlostí min. 50 km/h;
- EFC systém by měl být schopen provozu za podmínek, kdy vozidla projíždějí rychlostí až 100 km/h; a
- Kontrolní systém by měl umožnit pořízení digitálního snímku registrační značky vozidla jedoucího rychlostí až 150 km/h.

Jedná se o mikrovlnnou technologii s modulem DSRC využívajícím ke komunikaci infračerveného světla, která je založena na předběžné normě ENV 12253, která byla schválena CEN/TC 278 v lednu 2003.

Mezitím NRA plánuje na M50 postupný přechod od současného systému k případnému otevřenému systému EFC. Toto si vyžádá postupnou redukci pruhů pro výběr mýtného v hotovosti na stanovišti West-Link, a to za současného nárůstu počtu opatření nutných pro elektronický výběr.

Projekt bude postupovat společně s programem reagujícím na zvýšení hustoty dopravy, který zahrnuje rozšíření úseku dálnice o délce 32 km, a to ze dvou na tříproudový v obou směrech.